

■ Нясумнае развіццё

Птушачка-абярэг... з сена,

або Найлепшы падарунак — зроблены сваімі рукамі

Шаноўныя мамы і таты, вы яшчэ думаеце, у які гурток аддаць сваіх дзетак? Вагаецца паміж спартыўнай секцыяй, танцавальнай студыяй і музычнай школай? Магчыма, вы проста не ведаеце, што ў вашым горадзе ёсць і іншыя, не менш цікавыя і карысныя, гурткі! «Сямейная газета» працягвае знаёміць з альтэрнатыўнымі спосабамі развіцця. Гэтым разам мы завіталі ў віцебскую дзіцячую студыю «Salix», дзе апантаная любімай справай мастачка-фларыстка Алена ПЯТРОВА вучыць хлопчыкаў і дзяўчынак (а таксама, пры жаданні, і іх бацькоў) ствараць цуды з кветак, траў, ягад, сена, лазы, вярбы...

Студыя, што працуе пры гарадскім цэнтры дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі, напоўнена прыемным водарам сухога сена і зёлак. Паўсюль, куды не кінь вокам (нават на сценах і столі), работы Алены Пятровай і яе вучняў. Чаго тут толькі няма! І зайчыкі, і мішкі, і гусі, і конікі, і батлейка, і віфлеемская зорка, і нават вялікая дзіцячая люлька... Усё зроблена з прыродных матэрыялаў — сена, высушаных капюсынага лісця, кветак архідзі, півоні, бэзу, крываўніку, макавых галолак, рагозу, сітніку, злакаў, галінак дрэў...

— «Salix» — гэта (у перакладзе з латыні) вярба, — тлумачыць спадарыня Алена і частуе мяне гарбатай з мёдам. — Раней, калі не было таблетаў, клапатлівыя матулі давалі дзеткам піць адвар з кары гэтага дрэва. Ён выдатна збіваў тэмпературу. А саліцылавая кіслата, якую ўпершыню вылучылі з кары вярбы, нават выратавала жыццё людзям падчас вайны. Таму не дзіўна, што ў нас тут гаючая атмосфера (усміхаецца), бо работа з прыроднымі матэрыяламі — цудоўная арт-тэрапія.

— У якім узросце варта пачынаць вучыць дзіця нешта рабіць сваімі рукамі?

— Чым раней, тым лепш. Што тычыцца прыродных матэрыялаў, то гэта не толькі экалагічна (увесь прыродны матэрыял чысты і неалер-

Для фларыстычнага спектакля касцюмы дзеці рабілі самі.

гічны), але і вельмі карысна для здароўя. Акрамя таго, развіваецца матарыка, прасторавае мысленне, фантазія. Я захапляюся непасрэднасцю сваіх вучняў, у іх столькі ідэй. Мы, дарослыя, як ні круці, знаходзімся ў нейкіх вызначаных рамках: пастаянна азіраемся, ці правільна мы гэта робім. А дзеці не баяцца эксперыментаваць. Больш за тое, такое хобі істотна сэканоміць сямейны бюджэт. Бо, пагадзіцеся, самы эксклюзіўны падарунак — зроблены сваімі рукамі. Мае вучні прыходзяць на заняткі і кажуць: «Алена Васілеўна, сёння мне патрэбны падарунак на дзень нараджэння сяброўкі». «Як выглядае дзяўчынка? Што яна любіць? Які інтэр'ер у кватэры?» Мы гэта ўлічваем, каб угадаць жаданне імянінцы.

«Калі я нясу тое сена, людзі пытаюцца: «Для чаго? У вас, можа, трусы, карова?» Не, смяюся, сувеніры робім з дзеткамі».

Я, вядома, магу сказаць, што самае галоўнае — гэта дабіцца першых месцаў на выставах ды конкур-

сах, але гэта не так. Мая асноўная задача — перадаць дзецям любоў да прыроднага матэрыялу, раскрыць і развіць талент. Тады ўсё прыходзіць само сабой — і прызавыя месцы, і ўзнагароды. Мае вучні атрымліваюць граматы, дыпломы — стосамі яны ў нас ляжаць.

Сама ж Алена Пятрова прыродныя матэрыялы любіць змалку. Яшчэ калі вучылася ў школе, займалася ў гуртку па батаніцы. Жаданне ж займацца фларыстыкай сур'ёзна прыйшло пасля нараджэння дачкі.

— Падчас дэкрэтнага водпуску раптам зразумела, што мне трэба кудысьці дзяваць энергію. І пачала вучыцца плесці кошыкі з лазы. Асвоіла розныя старадаўнія традыцыйныя беларускія тэхнікі: у прыватнасці, мая любімая — спіральнае пляценне з саломы і караня сасны. У такіх кашах раней людзі захоўвалі зерне, бо яны былі настолькі трывалыя, што нават мышы іх не маглі праесці. Потым захапілася аграгатацыяй вырошчвання сухацвету. У вёсцы мама мне выдзеліла вялікі ўчастак зямлі, які я цалкам засеваю рознымі травамі і кветкамі. З белых півоняў, дарэчы, атрымліваецца цудоўнае варэнне, а з барвовых, ружовых, калі іх высушыць, — розныя вяночкі, аксесуары.

Пасля дэкрэту Алена вырашыла не вяртацца ў хімічную лабараторыю, дзе працавала дагэтуль. А ператварыла хобі ў справу жыцця.

— Вось ужо 18 гадоў я перадаю любоў да прыроднага матэрыялу дзецям. Заўсёды раскажваю на сваіх занятках пра традыцыі, каб хлоп-

чыкі і дзяўчынкі разумелі, што яны робяць і адкуль гэта пайшло. У прыватнасці, калі мы стваралі касцюмы з выкарыстаннем прыродных матэрыялаў, то паралельна вивучалі беларускую сімволіку. Тое ж самае і з сенапластыкай — гэта сёння самая любімая тэхніка ў дзетак. Яна, як від народнай творчасці, існуе і цяпер: пудзіла з сена ў многіх мястэчках дагэтуль спальваюць на Масленіцу, калі развітваюцца з зімой. Акрамя таго, нашы продкі набівалі ім маленькія падушачкі, лялькі з тканіны. Мы пайшлі далей: сёння пры дапамозе сена можам увасобіць любую сваю ідэю.

Да зімы Алена Пятрова са сваімі вучнямі рыхтуюцца ўсё лета, бо

«Мы, дарослыя, як ні круці, знаходзімся ў нейкіх вызначаных рамках: пастаянна азіраемся, ці правільна мы гэта робім. А дзеці не баяцца эксперыментаваць».

І Алена Пятрова ўсяго за некалькі хвілін ператварыла пучок сена ў птушачку-абярэг.

— Вось, вазьміце — на шчасце.

Сабраць прыродныя матэрыялы — гэта толькі палова справы. Вельмі важна яшчэ і правільна іх захаваць.

— Напрыклад, лаза павінна быць вільготнай. Таму мы захоўваем яе ў адрыве, што не мае даху. Сена, травы, кветкі, наадварот, павінны быць у сухім месцы, каб яны не пакрыліся цвіллю. Сушка, нарыхтоўка — гэта цікавы працэс. Праўда, трэба быць вельмі ўважлівым і назіральным, каб абавязкова паспець своечасова сабраць прыродныя матэрыялы, пакуль тыя не перацвілі ды не страцілі колер. Дзеці ведаюць, як гэта рабіць. Таму самастойна пасля заняткаў збіраюць гербарый, падключаюць да гэтай справы ўсіх сваякоў. Часта на заняткі прыходзяць не толькі дзеці, але і іх бацькі. Вось стаіць вялізны кош, мама (яна выкладчыца беларускай мовы і літаратуры) з дачкой плятуць да Вялікадня...

Ні адно свята ў Віцебску не абыходзіцца без рукатворных вырабаў

Звычайная драўляная дошка можа стаць арыгінальнай асновай для прыроднага матэрыялу. Чым сабе не ідэя для афармлення прыватнага дома ці лецішча? (на фота элемент праекта Алены Пятровай «Dосki»).

Гэтую цудоўную батлейку зрабіла вучаніца дзіцячай студыі «Salix» Наташа КРУКАВА.

Конікі з сена — цудоўная альтэрнатыва шкодным пластыкавым цацкам.

■ Насуперак стэрэатыпам

БЫЦЬ САБОЙ... НА САМАКАТАХ

На фотаздымку, які вы бачыце, — жыццярэадасныя 80-гадовы Андрэй Паўлавіч і 77-гадовая Маргарыта Цімафееўна катаюцца на самакатах каля футбольнага стадыёна «Барысаў-Арэна». Такі незвычайны рэцэпт даўгаліцця прапанавалі фатографы Яўген Канаплёў і яго жонка Юлія Лэйдзік. Маладая творчая сям'я, якая працуе ў дуэце, прадставіла на міжнародны фотаконкурс «Golden Belarus» праект пра энергічных і шчаслівых пажылых людзей. На здымках мадэлі не толькі катаюцца на самакатах, але і займаюцца скалалажаннем, ездзяць на культавым аўтамабілі Buick Riviera і проста радуецца жыццю. Па правілах конкурсу перамагчы павінен быў толькі адзін фотаздымак, і ім стаў кадр, дзе героі катаюцца на самакатах.

«Нашы бабулі і дзядулі ўжо не сядзяць на лавачках, яны сядзяць у інтэрнэце. У іх ёсць свае акаўнты ў сацыяльных сетках, ёсць жаданне падарожнічаць, стыльна

апрацаваць... Андрэй Паўлавіч і Маргарыта Цімафееўна за час здымак сталі для нас прыкладам. Прыкладам таго, што сядзець на месцы нельга! Трэба рухацца, пражываць кожны дзень так, як быццам ён апошні. І галоўнае — не баяцца быць сабой», — растлумачылі фатографы выбар вобразу. За першае месца Яўген і Юлія атрымалі грант на навучанне ў лонданскай школе Central Saint Martins і \$2000.

У фотаконкурсе прынялі ўдзел больш за 200 фатографіў з розных краін свету, паведамлілі ў Альфа-Банку, які выступіў арганізатарам маштабнага арт-праекта. Удзельнікі прадставілі сотні работ, якія ўтрымліваюць нечаканую інтэрпрэтацыю сучаснай Беларусі. Большасць з іх адлюстроўваюць ідэю мабільнага ладу жыцця.

Надзея ДРЫЛА. nadzieja@vziazda.by

